

СОЦИАЛНА ПОНОСИМОСТ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ ЗА 2015 Г.

С решение по т.3 от Протокол №177 от 01.09.2016 г., Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) прие *Анализ на проблеми, свързани с критериите по прилагане на принципа на социална поносимост на водоснабдителните и канализационните услуги*. Същият беше изпратен до съответните институции в законодателната и изпълнителната власт за предприемане на действия.

В анализът е извършен задълбочен преглед на относимите нормативни изисквания и тяхното практическо приложение, констатирани са проблеми които могат да предизвикат негативен ефект върху състоянието и дългосрочната устойчивост на ВиК сектора, и да доведат до невъзможност от постигане на целите заложи в Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г., приета с Решение на Министерски съвет № 269 от 07.05.2014 г., и са предложени възможни алтернативи за тяхното решение. Гореизложеното налага изборът на вариант за действие да бъде направен след задълбочена дискусия, както и да бъде координиран по всички аспекти на държавната политика в отрасъла водоснабдяване и канализация, планирана и осъществявана от съответните държавни институции.

В анализът е посочено, че данните, които Националният статистически институт (НСИ) представя на КЕВР за средно-месечен доход на лица от домакинство по области са от регулярно провеждано *„Наблюдение на домакинските бюджети“*, и поради извадковия характер на изследването са обременени със стохастични грешки, които би трябвало да се имат предвид при използването им. Въз основа на тези данни, КЕВР изчислява размера на социална поносимост съгласно разпоредбите на § 1, т. 4 от Допълнителна разпоредба на ЗРВКУ: *„социална поносимост на цената на ВиК услугите“ е налице в случаите, когато тяхната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 2,5 на сто от средния месечен доход на домакинство в съответния регион*“. Изчисленият размер на социална поносимост на цените на ВиК услугите по области се публикува на интернет страницата на Комисията в раздел ВиК/Социална поносимост на цената на ВиК услугите.

След приемането на анализа от КЕВР, от страна на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) бяха инициирани няколко срещи с представители на НСИ и КЕВР, на които бяха обсъдени възможностите за предоставяне на други данни за средно-месечен доход на лица от домакинство, въз основа на които да се коригират изчисленията за размера на социална поносимост на цените на ВиК услугите за 2015 г., без да се извършват промени в нормативната уредба. Предложените от от представителите на КЕВР алтернативи за (1) възстановяване възможността на Комисията да утвърждава цени на ВиК услугите в зависимост от потребените количества – във вида в който съществуваше до измененията в Закона за водите от 2015 г., или (2) утвърждаване на по-ниска цена за минимално количество вода, необходимо за санитарно-хигиенни нужди, за която да се прилага принципът на социална поносимост, не бяха приети от представители на МРРБ.

НСИ предоставиха в Комисията с вх.№ В-04-00-56/07.12.2016 г официално данни от второ изследване на доходите на домакинства *"Статистика на доходите и условията на живот"* и поясниха, че *„Данните и от двете изследвания отговарят на изискванията за точност и представителност на извадковите изследвания. При „Наблюдение на домакинските бюджети“ се наблюдават 3060 домакинства през всяко тримесечие на годината, а при „Статистика на доходите и условията на живот“ се анкетираат в рамките на три месеца около 7500 домакинства. Целите на двете изследвания са различни, но резултатите и от двете изследвания позволяват да се получат устойчиви тенденции и да бъдат използвани от потребителите за аналитични цели“.*

Представената информация за периода 2011 -2015 г. показва, че резултатите за средно-месечен паричен доход на лице от домакинство по области от 2-рото изследване (Статистика на доходите и условията на живот) са значително по-високи от 1-вото такова (Наблюдение на домакинските бюджети), както следва:

Източник на информация	<i>Изследване 1: Наблюдение на домакинските бюджети</i>					<i>Изследване 2: Статистика на доходите и условията на живот</i>					<i>Разлика изследване 2 спрямо изследване 1</i>				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Средномесечен разполагаем паричен доход по области и години															
Общо	310	353	394	395	407	559	534	572	637	667	80%	51%	45%	61%	64%
Благоевград	266	312	338	343	368	503	495	515	552	585	89%	59%	52%	61%	59%
Бургас	278	304	349	345	353	596	559	556	615	675	115%	84%	59%	78%	91%
Варна	307	354	404	414	429	597	526	562	610	742	94%	49%	39%	47%	73%
Велико Търново	294	323	350	346	336	412	486	486	591	520	40%	51%	39%	71%	55%
Видин	246	293	293	357	296	330	383	422	531	545	34%	31%	44%	49%	84%
Враца	280	304	336	350	366	505	436	459	619	551	80%	43%	37%	77%	51%
Габрово	275	359	397	391	417	455	407	433	630	668	66%	13%	9%	61%	60%
Добрич	242	316	342	337	333	503	518	492	646	612	108%	64%	44%	92%	84%
Кърджали	237	277	267	301	271	398	409	364	330	371	68%	48%	36%	9%	37%
Кюстендил	290	286	295	328	377	535	434	472	581	556	84%	52%	60%	77%	47%
Ловеч	232	241	255	308	335	454	404	418	439	492	96%	68%	64%	42%	47%
Монтана	238	240	263	336	249	433	503	460	461	444	82%	110%	75%	37%	79%
Пазарджик	237	282	307	294	307	433	413	384	398	422	83%	47%	25%	35%	38%
Перник	368	412	475	489	500	637	615	676	697	622	73%	49%	42%	43%	24%
Плевен	311	407	436	404	455	488	459	501	621	571	57%	13%	15%	54%	26%
Пловдив	300	328	371	364	356	517	481	525	550	626	72%	47%	41%	51%	76%
Разград	224	249	263	325	338	423	404	537	506	475	89%	62%	104%	56%	41%
Русе	333	358	369	374	436	634	499	574	574	625	90%	39%	56%	53%	43%
Силистра	212	246	265	268	286	512	648	570	596	604	141%	164%	115%	122%	111%
Сливен	289	259	242	322	345	461	394	452	537	481	60%	52%	87%	67%	40%
Смолян	333	334	355	414	425	457	418	414	471	469	37%	25%	17%	14%	10%
София	261	291	294	310	316	499	457	493	534	607	91%	57%	68%	72%	92%
София (столица)	452	532	618	573	587	843	781	901	959	1 057	87%	47%	46%	67%	80%
Стара Загора	343	359	414	406	416	525	481	512	642	637	53%	34%	24%	58%	53%
Търговище	215	234	242	288	319	345	382	370	595	557	60%	63%	53%	107%	75%
Хасково	301	310	331	333	349	487	521	537	591	501	62%	68%	62%	77%	44%
Шумен	278	318	349	359	394	471	515	505	541	511	70%	62%	45%	51%	30%
Ямбол	293	308	373	337	363	482	540	488	681	593	64%	75%	31%	102%	63%

Направеният анализ на новите данни показва, че използването на данни за доход от изследване *„Статистика на доходите и условията на живот“* за 2015 г. значително ще увеличи размера на социалната поносимост на цените на ВиК услугите.

На този етап не може да се прецени какъв ще бъде дългосрочният ефект от

използването на новите данни, т.к. те на практика неутрализират ефекта от намаляването на размера на социалната поносимост от 4 на сто на 2,5 на сто, извършен с промените в Закона за водите от 2015 г. Не може да се прецени и какъв ще бъде ефектът от новите данни при извършването на анализ „Разходи – ползи“ за целите на ОП „Околна среда 2014-2020“, при която бенефициенти ще бъдат регионалните групирани ВиК оператори.

ВЪВ ВРЪЗКА С ГОРНОТО, АКТУАЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СОЦИАЛНА ПОНОСИМОСТ НА ЦЕНИТЕ НА ВИК УСЛУГИТЕ ЗА 2015 Г. Е КАКТО СЛЕДВА:

Област	Среден брой лица в едно домакинство*	Паричен доход на лице от домакинство за 2015 г.*	Социална поносимост на цената на ВиК услугите**
Общо	2,5	667	5,95
Благоевград	2,8	585	5,23
Бургас	2,7	675	6,02
Варна	2,3	742	6,63
Велико Търново	2,5	520	4,64
Видин	2,2	545	4,86
Враца	2,6	551	4,92
Габрово	2,1	668	5,97
Добрич	2,6	612	5,46
Кърджали	3,0	371	3,31
Кюстендил	2,1	556	4,96
Ловеч	2,4	492	4,39
Монтана	2,6	444	3,96
Пазарджик	2,9	422	3,77
Перник	2,5	622	5,55
Плевен	2,5	571	5,09
Пловдив	2,6	626	5,59
Разград	2,7	475	4,24
Русе	2,3	625	5,58
Силистра	2,9	604	5,40
Сливен	3,2	481	4,29
Смолян	2,3	469	4,19
София	2,4	607	5,42
София (столица)	2,3	1 057	9,43
Стара Загора	2,4	637	5,69
Търговище	2,3	557	4,97
Хасково	2,6	501	4,47
Шумен	2,6	511	4,56
Ямбол	2,1	593	5,30
* Източник: НСИ, регулярно изследване "Статистика на доходите и условията на живот".			
** Съгласно § 1, ал. 1, т. 4 на Допълнителна разпоредба от ЗРВКУ, "Социална поносимост на цената на В и К услугите" е налице в случаите, когато тяхната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 2,5 на сто от средния месечен доход на домакинство в съответния регион			